У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-3740
— Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 213. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 17-го ЛИСТОПАДА 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, NOVEMBER 17, 1971 No. 213. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Вівторок, 16 листопада 1971

В АМЕРИЦІ

З КОРПУСУ МИРУ БУДУТЬ ЗВІЛЬНЕНІ З ПРАЦІ понад 90 осіб, головно з керівних посад у різних країнах світу. Хоча вони мають найбільший досвід у провадженні допомогової праці американського „Корпусу Миру" за кордоном, однак директор „Корпусу Миру" Джозеф Блечфорд суворо притримується „букви закону", який каже, що члени добровільного „Корпусу Миру" можуть працювати там лише 5 років.

ФЕДЕРАЦІЯ КАТОЛИЦЬКИХ ВЧИТЕЛІВ НЮ ЙОРКУ Й ОКОЛИЦЬ вирішила піти на страйк з наступного тижня, якщо не буде підписано нового контракту праці з Архидієцезією. За страйк проголосували майже 500 представників Федерації, проти було 146 голосів. Учасники зборів католицьких вчителів демонстрували в Ню Йорку перед будинком Архидієцезії на Медісон евню, домагаючись підвищення низьких заробітних платень при сучасній дорожнечі коштів прожитку. У Ню Йорку є 329 парохіяльних католицьких шкіл.

ДЕРЕВООБРОБНА ПРОМИСЛОВІСТЬ ДОМАГАЄТЬСЯ, щоб їй у різних стейтах дали змогу більше експлуатувати ліси для потреб промисловости, на просторах в 180 мільйонів акрів. Однак, різні товариства й організації, що дбають про охорону природи, виступили проти дальшого винищування лісових запасів ЗСА, бо вони не є невичерпальними, як колись думали.

ПІВДЕННОАМЕРИКАНСЬКА КРАЇНА ЕКВАДОР захопила два американські риболовні кораблі під замітом, що вони ловили рибу на „територіяльних водах Еквадору". ЗСА не визнають 200-кілометорової віддалі від берега моря, як еквадорський простір. Минулого тижня там же було затримано властями три американські судна, і їх випустили тільки після того, як компанія - власниця заплатила 137 000 долярів „штрафу".

У ВАШИНГТОНІ СУД ВИЗНАВ винним 23-річного Оберона Мартіна у вбивстві провідного діяча Професійної спілки гірників Джозефа Яблонського, його дружини і дочки. Підсудний, якому загрожує смертна кара, або досмертне ув'язнення, підтвердив прізвища ще чотирьох співучасників того злочину з 1969 року. Над ними також відбудеться суд.

НА КВІНС ВІЛЕДЖ У НЮ ЙОРКУ НАПАЛИ на Публічну бібліотеку якісь злочинці, порозкидали книжки, розбили п'ять друкарських машинок, понівечили меблі, зламали копіювальну машину й забрали з неї 20 долярів, а в кінці підпалили книжки в підвалі бібліотеки. Пожежа спричинила значні втрати. Бібліотеку зачинили для ремонту і поповнення книжками.

У СВІТІ

ГОЛОВА КОМУНО - КИТАЙСЬКОЇ ДЕЛЕҐАЦІЇ В ОН СКЛАВ на руки генерального секретаря ОН У Танта, відвідавши його в одному нюйоркському шпиталі, свою вірчу грамоту. Таким чином той голова делеґації, віце - міністер закордонних справ Комуністичного Китаю Чіяо Куан-хуа завершив формальність уведення делеґації Комуністичного Китаю до Об'єднаних Націй. Водночас Чіяо Куан-хуа повторив У Тантові те, що сказав був президентові Генеральної Асамблеї Адамаві Маліковi, що китайська делеґація братиме тільки невелику участь в працях Генеральної Асамблеї, не орієнтуючись ще докладно в справах Об'єднаних Націй.

З БІЛОГО ДОМУ БУДУТЬ контактуватись з китайською комуністичною делеґацією в Об'єднаних Націях у справах, що стосуються запляннованої подорожі президента Ніксона до Пекіну. Комуністичний Китай не має своєї амбасади у Вашингтоні, бо між ЗСА і Пекіном нема безпосередніх дипломатичних зв'язків. Амбасадор ЗСА в Об'єднаних Націях, Джордж Буш буде займатись тільки справами, які безпосередньо стосуються терену Об'єднаних Націй. Голова комуно - китайської делеґації в ОН, віце міністер закордонних справ Чіяо Куан-хуа був приявний на нарадах, що їх у Пекіні переводили прем'єр Чу Ен--лай із делеґатом през. Ніксона Генрі Кіссінджером.

ГРЕЦІЯ ДЕПОРТУВАЛА до Англії леді Флемінґ, вдову по винахідникові пеніциліни, яку у вересні ц. р. військовий суд в Атенах засудив був її на півтора року в'язниці за участь у змові щодо викрадення з в'язниці одного грецького терориста. Пані Флемінґ, грекиня з роду, мала подвійне громадянство — грецьке і британське. Грецький уряд позбавив її грецького громадянства.

В ІЗРАЇЛІ ВЕЛИКОГО РОЗГОЛОСУ НАБРАВ виявлений скандал: здається, що високі державні урядовці були причетні до грошових махінацій, хабарництва і нелеґальної торгівлі при добуванні нафти з нововідкритих джерел на окупованому ізраїльцями єгипетському Синайському півострові. Прем'єр Ґолда Меїр покликала окрему слідчу Комісію — всупереч волі міністра справедливости Якова Шапіра, який буцім-то також був якось причетним до тієї справи.

ПРЕЗИДЕНТ ПІВДЕННОГО В'ЄТНАМУ НҐУЄН ВАН ТІЄ ПРОГОЛОСИВ плян економічних реформ. при чому має бути здевальвований південно - в'єтнамський піястр, з наближенням нової його вартости до ціни на чорному ринку. Дотепер офіційно за один долар платили 275 піястрів, надалі платитимуть 400 піястрів.

В Арґентині появилися Шевченківські „бльоки" та значки

Буенос Айрес (М.Д.). — З нагоди офіційного відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові в одному із найбільших столичних парків, що відбудеться 5-го грудня ц.р., і в поклоні Кобзареві України, вже появилися значки і „бльоки" з портретом Шевченка, що викликало у філятелістичних кругах велике зацікавлення. Значки і бльоки видруковано в красках, а бльоки ще із автографічним підписом Шевченка. Окремо появилися також Шевченківські коверти та картки з відбиткою пам'ятника, який вже остаточно викінчений та має дуже імпозантний вигляд в порівнянні до інших пам'ятників, що знаходяться в тій дільниці столичного парку. Заінтересованих проситься звертатися на адресу: Estudio Filatelico, Casilla de Correo 22, Correo Central, Buenos Aires, Argentina.

Збройні сили ЗСА у В'єтнамі мали б бути зменшені влітку 1972 року до яких 55 або й 30 тисяч

Вашингтон. — З урядових кіл повідомляють, що през. Ніксон доручив головному командувачеві збройних сил ЗСА у В'єтнамі ген. В. Абрамсові випрацювати плян дальшої редукції американських військ в Індо-Китаю, з тим, щоб до 30 червня 1972 року їх кількість зменшилася до яких 55 а то й до 30 тисяч. Напрямні цієї дальшої редукції мали бути випрацьовані секретарем оборони ЗСА Л. Лердом вже на який тиждень перед минулотижневим виступом през. Ніксона в якому він повідомив, що кількість американських вояків у В'єтнамі буде зменшена в грудні 1971 р. і в січні 1972 р. на 45.000, в наслідок чого залишиться там на 1 лютого 1972 року всього 139.000 збройних сил ЗСА. Остаточне рішення що до того, чи кількість американських вояків буде зредукована до 55 чи до 30 тисяч буде прийняте в літніх місяцях 1972 року. Залежатиме це від загального становища у В'єтнамі, як також від того, наскільки південно-в'єтнамські збройні сили будуть вишколені й готові перейняти мілітарні завдання ЗСА. В кінцевій фазі мали б залишитися у В'єтнамі тільки невеликі з'єднання військових дорадників, приділені до амбасади ЗСА у Сайґоні.

Уряд продовжує допомогу для закордону згідно з дотеперішнім бюджетом

Вашингтон. — У зв'язку з закінченням реченця устійненого Конґресом бюджету закордонної допомоги, що минув з днем 15 листопада ц. р., през. Ніксон почав низку безпосередніх розмов із провідниками Сенату і Палати Репрезентантів, щоб добитися позитивного рішення про продовжування американської допомоги для закордону, в економічній і мілітарній ділянках. В цій справі відбув през. Ніксон у понеділок 15 листопада особисту зустріч з лідерами обох палат Конґресу, зокрема з провідником демократичної більшости в Сенаті сен. Майком Менсфілдом. У висліді цих розмов Сенат мав би схвалити найближчим часом продовження діяльности теперішньої програми допомоги на дальших два тижні, аж до 1 грудня ц. р., до якого то дня Конґрес мав би вирішити засяг і висоту дальшої допомоги ЗСА для закордону. Директор Аґенції Міжнародного Розвитку, яка адмініструє закордонною допомогою, Джон А. Ганнаґ заявив, що його аґенція продовжуватиме свою нормальну діяльність на дотеперішній базі, значить, у рямцях авторизованої для минулого року програми закордонної допомоги. Пресовий секретар Білого Дому Роналд Л. Зіґлер висловив певність, що справа закордонної допомоги і дальшого функціонування Аґенції Міжнародного Розвитку буде вирішена Конґресом позитивно і що не буде ніякої затримки в діяльності названої аґенції.

М. Г. Ґикавий начальним редактором „Українського Голосу"

Вінніпеґ. — Тижневик „Український Голос", що появляється тут від 1910-го року у Видавничій Спілці „Тризуб", інформує в своєму виданні з 10-го листопада, що вже з тим числом дирекція В-ва прийняла на пост головного редактора п. Михайла Г. Ґикавого, колишнього редактора „Канадійського Фармера". В повідомленні сказано, що ред. М. Г. Ґикавий від 1929 до 1945-го року учителював в різних частинах Манітоби, а від 1945 до 1961-го року був редактором „Канадійського Фармера". Опісля він знову учителював в середній школі в Вінніпеґу. Дотеперішнім довголітнім редактором „Українського Голосу" був відомий і заслужений діяч Іван Сирник. Причин його відходу з редакції „Українського Голосу" в повідомленні не подано, але відомо, що він вже від деякого часу нездужав та плянував відхід на емеритуру.

ІВАН СМОЛІЙ СПІВРЕДАКТОРОМ „НАРОДНОЇ ВОЛІ"

Скрентон. — У звідомленні Виконавчого Комітету Українського Робітничого Союзу подано, що на співредактора офіціяльного органу тієї установи, тижневика „Народна Воля", зааньґажовано відомого нашого письменника Івана Смолія, який вже в тій редакції працює. Начальним редактором „Народної Волі", після відходу на емеритуру проф. д-ра Матвія Стахова, є проф. Василь Верґан.

Пекін у першому виступі в ОН гостро атакує ЗСА і СССР

Об'єднані Нації. — 15-го листопада ц. р. делеґація Комуністичного Китаю в Об'єднаних Націях вперше взяла участь в засіданні Генеральної Асамблеї і її голова, віце-міністер закордонних справ у Пекіні, Чіяо Куан-хуа, виголосив по-китайськи промову, в якій гостро атакував ЗСА за її „імперіялізм" та водночас СССР, як „суперпотуги", які нібито накидають свою волю всім слабшим країнам у світі. Чіао вимагав від З'єднаних Стейтів, щоб вони „негайно і без ніяких передумов", відкликали всі свої війська з Індо-Китаю, Південної Кореї і Тайвані (Формози). Він заповів, що „ми визволимо Тайвань і нема сили у світі, яка нам у цьому перешкодила б", та заявився проти Ізраїлю і проти американського посередництва в ізраїльсько-арабському конфлікті. Мовляв, не можна поза плечима арабських втікачів шукати розв'язки тамошньої проблеми. Він запевняв, що „країни хочуть незалежности, народи хочуть визволення а люди хочуть революції. Це невідхильний напрямок історії". Допущення Комуністичного Китаю до Об'єднаних Націй він назвав „перемогою закордонної політики Мао Тсе-тунґа". — Перед тією першою промовою китайського комуніста 55 представників членських держав ОН впродовж 5-ох годин вітали китайську комуністичну делеґацію. Між ними був також американський амбасадор Джордж Буш. Після тієї войовничої промови Чіяо багато делеґатів ґратулювали йому.

У Відні відновились переговори ЗСА і СССР про атомове роззброєння

Відень. — 15 листопада ц. ц. відновились у столиці Австрії американсько-совєтські переговори про припинення перегонів в атомовому зброєнні. Вони розпочались у Гельсинках у Фінляндії 17 листопада 1969 року і велися напереміну у Гельсинках та у Відні. Тепер це вже шоста з черги „тура" тих переговорів, які нібито зробили настільки поступ, що президент Ніксон і державний секретар Роджерс висловили на своїх останніх пресових конференціях надію, що ці віденські розмови доведуть до частинного успіху. Треба під цим розуміти визначення докладного числа однаково становищ протиракетних ракет, які мають бути встановлені в ЗСА і СССР — у ЗСА для оборони центрів атомової зброї і далекосяжних ракет, в СССР — Москви й інших великих міст, — як також визначення максимального числа далекосяжних трансконтинентальних ракет. ЗСА запропонували, щоб можна було збудувати 100 становищ протиракетних ракет. Що стосується трансатлянтійських керованих ракет з атомовими „головками", то ЗСА мають їх тепер 1.054, а Совєти 1.500, при чому Совєти випродукували ракети типу „СС-9", найсильніші, які існують і які перевищують американські. Головою американської делеґації на тій конференції у Відні є Джералд С. Смит, а головою делеґації СССР — Владимір Сємьонов. Президент Австрії Франц Йонас прийняв обидві делеґації й амбасадорів обох держав і бажав їм успіху.

Індіра Ґанді поручає Індії терпеливість супроти Пакістану

Ню Делі. — Індійський прем'єр Індіра Ґанді, вернувшись із тритижневої подорожі до 5-ох країн у Західній Европі й до ЗСА, виголосила у парляменті 15-тихвилинну промову, в якій поручала зберігати спокій і терпеливість супроти „пакістанських провокацій". Вона висловила надію, що західні держави, передусім Америка, зроблять успішний натиск на Пакістан, щоб той перевів політичну розв'язку проблем Східнього Пакістану, або — як вона казала — країни бенґальців, без чого неможливо розв'язати проблему 8-ми мільйонів бенґальських втікачів в Індії. Індіра Ґанді назвала свою подорож успішною, бо — мовляв — вона знайшла всюди зрозуміння для тягарів, які впали на Індію після заведення Пакістаном у Східньому Пакістані режиму терору, який спонукав мільйони бенґальців втікати до Індії. Парлямент в Індії відповідає настроям в індійських масах: він войовничий і не лякається війни проти Пакістану. У тому самому дні індійська преса повідомляла, що 4 курені пакістанської реґулярної армії себто коло 2.800 вояків переступили кордон Індії від Східнього Пакістану, за кругло 100 миль на північ від Калькути. В цілоденній битві — твердять газети — згинуло 135 пакістанців, після чого пакістанці завернули назад.

Д-Р ЮРІЙ ФЕДИНСЬКИЙ ОЧОЛИВ АСОЦІЯЦІЮ ПРОФЕСОРІВ

Вашингтон (ПН). — В суботу, 13-ого листопада 1971 р., тут у приміщеннях Католицького Університету Америки відбулися Сьомі Загальні Збори Української Американської Асоціяції Університетських Професорів, які відзначили урочисто 10-ліття існування та діяльности Асоціяції. На тих Зборах проголошено вислід бальотування усього членства поштою, на підставі якого д-ра Юрія Фединського, професора міжнародного права при Університеті Індіяни обрано на голову, а д-ра Степана Горака на секретаря-скарбника Асоціяції на чергову дворічну каденцію.

Відкриваючи Збори, голова Асоціяції проф. д-р Петро Стерчо попросив о. проф. д-ра Мелетія Войнара, ЧСВВ, відмовити молитву, щоб розпочати наради „в ім'я Боже", після чого учасники Зборів вшанували померлих членів, імена яких прочитав голова Асоціяції. У звітовому часі померли професори: Микола Гайдак, о. Ігор Губаржевський, Михайло Яремко, Микола Мостович, Михайло Овчинник, Григорій Петриченко, Роман Смаль-Стоцький і Митчелл Задорожний.

Проф. П. Стерчо відчитав надіслані благословення від ієрархів обидвох Українських Церков і привіти від ряду українських організацій. Благословення і привіти в 10-річчя Асоціяції надіслали: Блаженніший Кир Йосиф Сліпий, Верховний Архиєпископ і кардинал; Митрополит УАПЦ Мстислав Скрипник; Митрополит Амврозій Сенишин, ЧСВВ; Митрополит Максим Германюк, ЧНІ; Єпископ Борис в імені Митрополита Іларіона Огієнка; Архиєпископ Іван Бучко; Голова Української Національної Ради Яків Маковецький (перед резиґнацією); Український Конґресовий Комітет Америки, Наукове Товариство ім. Шевченка, Український Вільний Університет, Український Народний Союз, за підписом головного предсідника Йосипа Лисогора; Союз Українців Католиків „Провидіння", за підписами о. шамб. Мирослава Харини, головного предсідника, й дир. Ст. Спринського, головного секретаря; Т-во Українських Правників, Українське Лікарське Товариство, Карпатський Дослідний Центр, Т-во Українських Інженерів, С-ка Українських Журналістів, Український Інститут Америки, як також проф. д-р Теодор Цюцюра з Галифаксу, проф. д-р Лев Добрянський і проф. д-р Микола Чубатий.

Усний привіт від Президії Світового Конґресу Вільних

(Продовження на стор. 3-ій)

Д-р А. Жуковський запрошений на конференцію в Білому Домі

д-р Антін Жуковський

Вашингтон. — На спеціяльне запрошення президента Ніксона, відомий наш професіоналіст і діяч, лікар-громадянин д-р Антін Жуковський, візьме участь у конференції в Білому Домі, присвяченій проблемам людей старшого віку. Конференція відбудеться 2-го грудня ц.р. з участю вибраних осіб з цілої Америки. Згідно з інформаціями, д-р А. Жуковський є одиноким лікарем з Північної Дакоти, запрошеним на цю конференцію, як і, мабуть, одиноким громадянином українського роду, що візьме в цій конференції участь.

Інж. Ярослав Зубаль видав книжку мисливських спогадів

Філядельфія. — Інженер лісівництва і член Об'єднання Українських Деревників і Лісників — (Обулід) Ярослав Зубаль, який живе тепер у Пенсильвенії, видав збірку мисливських оповідань п. н. „Мисливські спогади". На зміст книжки склалося двадцять і дев'ять оповідань і нарисів з мисливського життя та переживань автора під час його професійної праці в лісах Сандомирської пущі в 1930-их роках. Попереджена збірка передмовою інж. Романа Кобринського і завершує її кінцеве слово автора та коротке резюме про нього і його оповідання англійською мовою. Видано збірку „Мисливські спогади" з мистецькою обкладинкою Василя Дорошенка і з ілюстраціями Вільяма Кухлера.

Щелест закликає знову до „рішучої боротьби" з українськими буржуазними націоналістами і сіоністами

Київ. — Під час відбутої тут в середу 10 листопада ц. р. „республіканської наради ідеологічних працівників", що в ній брали участь секретарі обкомів, міськомів і райкомів КПУ та обкомів ЛКСМУ, керівники різних відділів агітації і пропаґанди, редактори республіканських і обласних газет, керівники обласних комітетів радіо і телевізії, творчих спілок, вищих учбових закладів і науково-дослідних інститутів та багато інших партійних пропаґандистів й аґітаторів, разом близько 1 200 осіб, виступав із вступною промовою і закликом „наполегливо боротись за здійснення рішень партії" перший секретар ЦК КПУ і член Політбюра ЦК КПСС Петро Шелест. Частину своєї промови присвятив П. Шелест, як звичайно, українським буржуазним націоналістам. „Потрібно й далі — говорив він — вести рішучу боротьбу проти всілякого роду ревізіонізму, опортунізму, буржуазного націоналізму, сіонізму. За останній час значно активізувалась підривна діяльність сіоністів, які стали войовничою силою світового імперіялізму. Вони взяли на своє озброєння найбільш реакційну ідеологію і політику, а в своїй практиці вдаються до фашистських, розбійницьких методів. Одночасно слід рішуче зривати маску з українських буржуазних націоналістів, які у своїй антирадянській, антинародній боротьбі спілкуються з сіоністськими організаціями та різними етнічними групами контрреволюційних націоналістів за рубежем". Звідомлення з наради і текст промови Шелеста надрукувала „Літературна Україна" з 12 листопада ц. р.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА И УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ПЛЯНУЮТЬ СПІЛЬНЕ ВИДАННЯ ЗБІРНИКА ДО 100-РІЧЧЯ НТШ

Джерзі Сіті. — Вся велика Українська Громада у вільному світі приготовляється до належного відзначення 100-річчя Наукового Товариства ім. Шевченка, що припадає в 1973-му році. Як відомо, в Ню Йорку створено окремий Ювілейний Комітет НТШ, що його очолив проф. д-р Осип Андрушків, та який за від деякого часу плянує відзначити це велике сторіччя рядом наукових публікацій, конференцій та імпрез. У підготові до цього відзначування, Український Народний Союз запропонував, що він свій щорічний календар - альманах, який кожного року появляється у повному 20-тисячному тиражі „Свободи", на 1973-ій рік присвятить в цілості саме 100-річчю НТШ. У цій справі голова НТШ Америки, проф. д-р Матвій Стахів, відвідав з кінцем минулого тижня редакцію „Свободи", щоб спільно обміркувати плян задуманого видання. Устійнено, що альманах появиться під спільною фірмою НТШ і УНС та що його приготовить спільна редакційна колеґія, яка складатиметься з редакторів „Свободи" та делеґованих для цієї мети членів НТШ. З уваги на те, що альманах друкується великим тиражем та призначений для найширших кіл читачів, його зміст буде популярний та включатиме історію НТШ і всі аспекти його активности і досягнень, як і спомини, статистичні дані тощо та численні ілюстрації. Альманах повинен появитися друком уже з кінцем жовтня 1972-го року. Редакційна колеґія збірника цією дорогою звертається до всіх зацікавлених, щоб надсилали свої матеріяли до збірника найпізніше до квітня наступного, 1972-го року. Матеріяли прохається надсилати на адресу редакції „Свободи".

Під час зустрічі і нарад в „Свободі" в справі спільного ювілейного видання УНС і НТШ до 100-річчя НТШ. На фото (зліва) редактори: Зенон Снилик, Любов Коленська, Вячеслав Давиденко, Іван Кедрин - Рудницький, голова Американського НТШ проф. д-р Матвій Стахів, Антін Драґан та Леонід Полтава. Ред. Богдан Кравців того дня був хворий.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65 ¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Відхід" Америки з В'єтнаму

Коли минулої п'ятниці 12 листопада президент Ніксон пригадав на своїй, несподівано скликаній, пресовій конференції, що коли він перейняв урядування, то у В'єтнамі було 540.000 американських військовиків, а в грудні й січні буде відкликаних дальших 45.000 і на 1 лютого 1972 року залишиться там щонайбільше 139.000, то цим він цифрами потвердив, що Америка приспішеним темпом відходить з В'єтнаму. Президент підкреслив, що американські збройні сили перейшли вже тільки до оборонних дій проти ворожих атак і загрозив посиленим летунським бомбардуванням Північного В'єтнаму, якщо Ганой поведе нову збройну офензиву. Але найсутнішою була, сказана ніби мимоходом, заява Президента: якщо комуністи погодяться на воєнне перемир'я у В'єтнамі, Ляосі та Камбоджі і звільнять американських воєннополонених, то Америка припинить всякі налети і відкличе всі свої збройні сили з усього азійського Півдня.

Так звані антивоєнні групи в Америці — які фальшиво називають себе так, бо проти війни є всі американці, включно з президентом Ніксоном — невдоволені заявою Президента. Вони хочуть того, на що наполягають у своїх ультиматумах комуністи: негайного відкликання всіх без решти збройних сил з В'єтнаму, без уваги на дальшу його долю, себто, іншими словами, вимагають капітуляції Америки в ім'я миру за всяку ціну. Факт, що на „масову" останню антивоєнну демонстрацію у Вашингтоні її організаторам удалося стягнути всього лише 2.500 осіб, служить за найкращий доказ, що величезна більшість американського народу відкидає капітулянтське становище ультрапацифістів і підтримує політику президента Ніксона: відходити з В'єтнаму ступнево, з гідністю, підготовивши південнов'єтнамську армію для оборони свого рідного краю власними силами, з можливістю, що залишиться ще там тимчасово невелике американське допоміжне з'єднання. Коли Ніксон відкликав уже 356.000 вояків і заповів відкликання дальших 45.000, то він задокументував, що дотримав і далі дотримує свою передвиборчу обіцянку: закінчити В'єтнамську війну. Але закінчити її без загирення міжнародного престижу Америки. Ніксон зробив нову мирову пропозицію комуністам. Якщо вони відкинуть її, то В'єтнамська війна буде війною в'єтнамців із сильно обмеженою участю Америки.

Поліція і корупція

На сторожі „закону й порядку" стоїть у першу чергу поліція. Поліційна уніформа є неначе символом безпеки суспільства і кожного окремого громадянина. Тому власне стільки американських поліціянтів гине з рук злочинців, наставлених проти „естаблішменту", чи, простішою мовою, — проти зобов'язуючих писаних і неписаних законів.

І тому справжньою бомбою стали ревеляції про перекупство в рядах нюйоркської поліції. Покликана для розгляду скарг у цій справі так звана Комісія Кнаппа, вивела в короткому часі на денне світло разючі дані. Не тільки про дрібні хабарі, що їх отримують поліціянти у формі безплатних сніданків чи обідів у ресторанах, що їх можна вважати за вияв вдячности і чемности збоку власників ресторанів. До цілком іншої категорії належить отримування поліціянтами хабарів від злочинних елементів, щоб дивились вони крізь пальці на їхні дії. Та вже найгірше лихо — засекречений зв'язок між продавцями наркотиків і поліцією. Як ствердив на сторінках „НИ Таймсу" недавній кандидат на генерального прокуратора в стейті Ню Йорку, Адам Валінскі, „коли кожна 9-річна дитина в Гарлемі знає, хто продає наркотики, то як може про це не знати поліція?"

В усіх американських великих містах поліція складається з освічених людей, які перейшли відповідні загальні й фахові школи. І безумовно у поліції величезну більшість становлять люди чесні, порядні, неперекупні. У користь поліції свідчить також факт, що з тими ревеляціями перед Комісією Кнаппа виступили самі члени поліції, призначені для боротьби проти наркотиків. Названий першорядний знавець відносин правильно твердить, що винні тут не окремі поліціянти, а ціла система правління в Ню Йорку чи іншому великому місті, де діють партійно - політичні машини, які в ім'я своїх інтересів створюють нездорову атмосферу. Тому й на Комісію Кнаппа і на її ревеляції накинулись різні особи й організації. Але оздоровлення мусить іти через виявлення правди, хоч би найприкрішої. Так само, як факт дезерції з війська окремих вояків не заперечує ще моралі цілої армії, так само поодинокі випадки перекупства в поліції не заперечують її вартости, як цілости. Нема сумніву, що явище перекупства в поліції буде викорінене.

Василь Маркусь

П'ЯТИЙ АРХИЄПИСКОПСЬКИЙ СИНОД ПОМІСНОЇ УКЦЕРКВИ

(1)

Черговий важливий крок на шляху самоствердження нашої Церкви

З Риму прийшла добра вість. Вона не просякнула таємно ватиканських кабінетів, не дісталася „довірочно", а потім деким зберігалася й була передана „тільки для внутрішньої інформації". Добра вість облетіла увесь світ за годину чи дві після того, як довгоочікувана і така бажана подія стала дійсністю. Це — вістка про наради чергового Архиєпископського Синоду Української Католицької Церкви. Одночасно із вступними нарадами Владик про те, що і як робити, і в той самий час, коли були спроби затримати їх від синодальних нарад, вірні нашої Церкви, її ідейне священство у цілому світі були інформовані міжнародною пресою про хід справ. Це допомогло багатьом навіть з віддалі висловити свої побажання до присутніх у Римі Владик, як також з'єднатися з ними молитвою за успіх великого діла оборони прав нашої Церкви.

Мабуть ні одна подія в нашому національному і релігійному житті від кінця останньої війни не була такою інтриґуючою та мобілізуючою, як саме обставини довкола останнього Архиєпископського Синоду і самий акт його відбуття.

Напередодні Синоду

Головну підставу для відбутого в днях 31 жовтня до 5 листопада 1971 р. V Архиєпископського Синоду створили виступи наших Владик - Митрополитів на Папському Синоді в обороні переслідуваної Української Католицької Церкви на Рідних Землях, а головно знаменний виступ Верховного Архиєпископа Кир Йосифа Сліпого 23 жовтня. Цей виступ потряс Синодом та багатьма установами ватиканської адміністрації і дипломатії. Блаженніший і на цей раз сказав своє тверде слово, висловив у присутності Святішого Отця щиру правду про політику Святої Столиці, навіть якщо це була для декого гірка правда. Преса широко піднесла цей сміливий і неконформістичний виступ колишнього в'язня і свідка мучеництва шістьох мільйонів вірних цілої Помісної Церкви, дочки Вселенської Католицької Церкви. Сумління багатьох було порушене. Світ звернув увагу на прикру дійсність за фасадами екуменічних діялогів та дипломатичних торгів.

Підготували наш Синод розмови і узгіднення між самими Владиками, особливо учасниками Папського Синоду. Врешті вони прийшли до переконання, що лише єдністю можна допомогти нашій Церкві бути собою, а на розходженнях розіграє хтось інший. В цьому допомогли заінтересованим Владикам також голоси та побажання мирян і духовенства, висловлені на початку жовтня в ряді резолюцій і заяв, прийнятих з нагоди відзначення другої річниці ІУ Архиєпископського Синоду.

Єдність Владик

Якою ціною вона не здобута, але саме ця осягнута єдність перед Синодом, зокрема збоку тих Владик, які донедавна стояли в опозиції, була найважливішим фактом у рішенні розпочати синодальні наради, не зважаючи на різні перешкоди. Всім тим, які до цього причинилися, належиться признання.

Філядельфійський Митрополит Кир Амврозій та американські Владики вирішили ступити на шлях співпраці і синодальної системи, хоч могли ставитися їм різні внутрішні й зовнішні спонуки далі займати відокремлене становище. Владики залежних екзархатів так само відчули, що коли йдеться про вибір між політикою Східньої Конґреґації та власним сумлінням і інтересами своєї Церкви, треба стати разом із більшістю. Видатну ролю виконав український канадійський єпископат на чолі з Митрополитом Кир Максимом, намагаючися довести до порозуміння.

І, врешті, своєю загальною поставою і послідовністю, як також готовістю на зустріч, примирення, а подекуди й на неістотні компроміси, видатно причинився Верховний Архиєпископ.

Всенародна підтримка

Істотним чинником була і всестороння та послідовна підтримка ідеї помісности та єдности нашої Церкви збоку мирян та зорганізованого громадянства. Вже самий факт, що спонтанно, без спеціяльних запрошень і на таке короткореченцеве повідомлення про посвячення церкви св.св. Сергія і Вакха в Римі та про з'їзд наших Владик прибуло понад двісті прочан на ці другі українські римські торжества, свідчить про високу ідейність українського мирянства, зокрема за океаном. Належиться признання крайовій Управі Товариства за патріярхальний устрій, яка на швидку руку замовила окремий літак з Філядельфії, а також тим усім провідним діячам мирянського руху, які пожертвували свій час, енерґію і фонди, щоб бути в Римі у ці важливі, історичні дні нашої Церкви.

Але й ті, які не могли прибути до Риму у ті драматичні дні, постійно були духом присутні із своїм церковним проводом. Свій вислів присутности та заанґажування вони дали тими тисячами телеграм, листів та телефонічних розмов, у яких підтримали наших Владик у їх змаганні до церковного самоуправління.

Видима присутність навіть тієї нечисельної групи мирян і священства, яке було заступлене членами Головної Управи Священичого Товариства св. Андрея, була необхідним д о п о вненням повної єдности нашої Церкви у Римі — єднання Владик із усім Божим народом. Хто спостерігав атмосферу і настрої українського паломництва та учасників подій у Римі, той відчував їх історичність. Напрошувалася аналогія цих видатних подій з-перед 375-ти років у Бересті чи на інших Синодах, коли рішалася доля нашої Церкви. І вирішували її всі: Владики, священство та миряни.

(Закінчення буде)

В. Чапленко

МЕТАЛЮРГІЯ І МОВА

Україна мала ще до революції 1917 р. велику металюрґійну промисловість, а тепер потужність цієї промисловости ще збільшилася, тому й потреба в українському мовному її „оформленні" тобто в створенні української металюрґійної термінології завжди була велика. А що найбільшим центром цієї промисловости було й є м. Дніпропетровське, де й працювали переважно українські робітники, то ця справа особливо була актуальна саме в цьому місті. Але склалося було так, що не тільки за три роки української самостійної держави, а й за десять українізаційних років в УССР, коли укладено й видано багато різних термінологічних слівників, спеціяльного металюрґійного слівника не видано. Виходили загальні технічні слівники, як от слівник І. Шелудька та Т. Садовського, але спеціяльного, кажу, з обліком усіх тонкощів чавуно- й сталеварення не було. Це можна пояснити, може, тим, що ця галузь промисловости була під всесоюзним керівництвом, коли, як жартували в 20-ті роки у м. Дніпропетровському, „центри Півден-сталі на Півночі сталн".

Хоч на Україні були й науково - дослідні інститути з галузі чорної металюрґії, як от Український Інститут Металів у Харкові і такий же Інститут у м. Дніпропетровськім, але дослідники й фахівці писали свої праці по-російському, друкуючи їх у таких виданнях, як „Уголь и Железо", „Домез". Через те й мені свого часу довелося відчути термінологічні труднощі, коли я перекладав брошуру „Розливання сталі", а як я тоді відповідні назви з різних джерел повизбирував, то уклав і додав до тексту „Слівничок малозрозумілих слів", що й був тоді в тій брошурі надрукований.

З огляду на таку мою причетність до цієї справи я й не міг не звернути уваги на недавно виданий на Україні „Російсько - український металурґійний словник" (Київ, 1970 р.). Отже, й тепер цей слівник вийшов з великим запізненням, трохи чи не найостаннішим із заплянованих у Словниковій комісії Академії Наук термінологічних слівників. Та й працювали над ним дуже довго, як про це може свідчити згадка серед джерел „Русско - украинского словаря" з 1955 року (тобто т. зв. „зеленого"), коли цю працю могли розпочати, а пізніших, цінніших словників не згадано.

Уклали цей слівник, либонь, працівники дніпропетровського Інституту Чорної Металюрґії В. Чехранов і Б. Мелещко, а відповідальним редактором був тамошній академік Г. Писаренко. Такий здогад можна зробити з того, що укладачі просять надсилати завваги не тільки до Києва, а й до дніпропетровського Інституту Чорної Металюрґії. Кандидати філологічних наук Г. Гнатюк та М. Яценко допомагали укладачам у граматичному оформленні термінів. З того факту, що на початку слівника надруковано директивні вказівки „Від Словникової комісії Академії Наук Укр. РСР", видно, що укладачі були зв'язані цими „вказівками" в доборі й граматичному оформленні матеріялу. У тих же „вказівках" сказано, що „термінологічні словники з деяких галузей знання, видані на Україні 25-30 років тому, тепер застаріли і втратили практичну цінність. Крім того, вони мають серйозні методологічні помилки" (? — В. Ч.).

Залежність укладачів від цих „вказівок" призвела до того, що в слівнику не викинуто тих виразних русицизмів, що ними після самогубства Скрипника замінено українські назви, такі, як от „топити", „витоплювати" тощо метали. Це здавна узвичаєні українські слова, як про це свідчить факт, що ці слова є навіть у фолкльорних текстах, наприклад, у пісні „Ой у місті на риночку", де сказано „беріть срібло нетоплене" („Народні пісні в записах І. Франка", Львів, 1966 р., стор. 274). Є такі слова в мові Г. Сковороди, у сонеті І. Франка, написанім 1889 р., де сказано „сльози, перетоплені в алмази", як є вони й у всіх слівниках, виданих у 20-их роках. Замість цих українських слів у новому слівнику маємо „сплавляти", „сплав" тощо.

На жаль, останнім часом дехто із наших еміґраційних авторів уживає вже цих русицизмів, наприклад, слово „сплав" трапилося мені в одному тексті Д. Гуменної, ужите в абстрактному значенні. А втім, слово „сплав" є і в українській мові, але воно означає а) сплав дерева річкою, б) великий дощ, в) жіночу хворобу, а з цього видно, що вживати його в металюрґії не можна ніяк.

У цій газетній статті я можу спинитися тільки на цій важливій для металюрґії групі слів, хоч не можу не відзначити ще таких русицизмів, як от „баба" (довбня), „болт" (прогонич), бад-

(Продовження на стор. 3-ій)

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, ВО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ. ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

Леся Лисак

СОРОК П'ЯТЬ ХВИЛИН

Коли вполудне до крамничного відділу, де продають хатнє устаткування, вбігає задихана Мері, то для продавчині Емілії це знак обідньої перерви. За сорок п'ять хвилин — ані однієї хвилини довше! — заступниця Мері вибіжить з відділу, поспішаючи до іншого відділу. За цей час Емілія має з'їсти свій полуденок, полагодити всі свої орудки, ну й передихнути перед дальшою працею.

За сорок і п'ять хвилин неможливо замовити, вичекати і з'їсти „ланч" у ресторані, а потім ще полагоджувати справи Про це Емілія знає, але цим не турбується. Бо харчуватися в ресторані, навіть в такому паршивенькому, як їхній крамничний — для неї задорого. Вона приносить свій сніданок з дому в паперовій торбинці, а каву варить в електричному чайнику, у закамарку за відділом. При цьому глипає оком, чи не надходить, бува, хтось із крамничних достойників, а то ще — чого доброго! — внесуть їй догану за безплатне користування електричним струмом.

За десять хвилин Емілія встигає випити чашку кави і з'їсти два шматки хліба з яйцем. Заспокоївши голод, підходить до незмінно зайнятого шефа із незмінною усмішкою і таким же питанням: „Може вам треба чого з міста"?

Місто означає все, що поза мурами крамниці. А питання Емілії зовсім обґрунтоване, бо шефові може бути потрібно чогось, чого у крамниці не продають — наприклад, папірос або порошків проти болю голови. Почувши шефове: „Дякую, Еміліє, мені нічого не потрібно", вона каже: „Ну, то я все одно вийду пройтися по свіжому повітрю". І йде.

Ах, „свіже повітря" на головній вулиці великого міста! Випари газоліни, хемікалій, асфальту, порохів. Але Емілія думає не так про повітря, як про сонце. У крамниці сонця ніколи не видно. У крамниці взагалі невідомо, яка надворі погода. Треба питати клієнток, які заходять до відділу. І коли вони кажуть, що надворі вітер і дощ, тоді Емілія не виходить „дихати повітрям" — тоді сидить у закамарку і, сперши втомлену голову на полицю, подрімує. Але сьогодні — світить сонце, тож вона виходить пройтися.

І справді — зараз за великими дверима крамниці соняшне проміння гладить її по обличчю. Емілія вдоволено всміхається: „Який гарний день!"

Не поспішаючи, йде вулицею, тією стороною, де найбільше сонця. Думає: „Як це добре мати півгодини вільного часу. Нічого не робити, тільки проходжуватися". Зупиняється перед вітриною сусідньої крамниці. Зовсім не тому, щоб щонебудь купити, бо тепер все подорожчало, а в неї обмаль грошей, зупиняється, щоб подивитись на нову моду.

Морщить брови: „Ну, й вигадали! На нових штанях плями, ніби облізли від сонця і хльорку, внизу незарублені, а тільки стрипці, а до того ж ще й латки на них! А светер зроблений мов з мішка. І це зветься „одяг бідного хлопця"! Добра мені бідність за тридцять з чимось долярів" Відходить від вітрини, розмовляючи з собою в думках:

„Жили б вони так, як я в дитинстві, в часах депресії, не захотілося б їм „бідного одягу"! Пам'ятаю, мати мусіла латати штанці братам, але як вони проти латаної одежі протестували!"

Повертається спиною до вітрини, щоб гріло її сонце. Підходить чоловік, що роздає на вулиці летючки, простягає їй одну. Емілія кидає оком: — Соціялістична партія американських робітників? Заберіть собі це дрантя! Як вам бажається соціялістичного ладу, то я вам можу сказати, куди треба поїхати!

Емілія не думає про те, що вона сама заробляє небагато, що із грішми в неї сутужно. Вона підносить гордо голову, думаючи про свою вільну країну, яку вона — попри всі її хиби і недостачі — вірно любить.

Оподалік стара індіянка продає пучечки осіннього зілля. Емілія стоїть хвилину, вагаючись. У кишені намацала два „кводри" — за них можна купити салати на вечерю. Але зілля, яке продає стара індіянка, манить. Його можна засушити, і воно буде прикрашати хату цілу зиму. „Таку гарну погоду, як нині, — думає, — треба чимось відзначити. Дозволю собі на люксус". — І питає індіянку про ціну. — „П'ятдесят центів", — каже жінка. — „А з податком від продажу?" — питає Емілія. — „Ми звільнені від податків", — відказує стара індіянка.

Крізь Емілину голову пробігає думка, що колись, ще поки білі люди не відібрали цю країну, вона належала їм, індіянам. П р и г адуються кривди, що їх білі люди заподіяли автохтонам. — „Зовсім слушно — каже, — що ви податків не платите. Дякую вам!" — і подає монети.

На розі вулиці жінки з Армії Спасіння грають і співають. Біля них тарілка на пожертви. Емілія знаходить в кишені „дайма" і без надуми кладе його на тарілку. — „Вони помагають потребуючим, — думає. — Ця Армія Спасіння насправді виконує євангельську раду про любов до ближнього".

Підносить очі вгору, туди, де, вірить вона, Той, хто керує людським життям і каже творити добро. Власне, це Він посилає людям сонце, щоб їм було ясно, відрадно і так добре, як тепер їй, Емілії.

А над вулицею пролітають голуби і сідають на даху будинку. Може тому, щоб теж погрітися на сонці? Її очі зупиняються на стрілках годинника, що стоять на п'ятнадцятій хвилині перед першою.

— „Лишенько, спізнюся до роботи!" — побігає думка, і Емілія поспішає до крамниці. Мері вже відійшла, шеф сам обслуговує покупців.

— Там так гарно надворі, — піддобрюється шефові Емілія. — Таке сонце, що не хочеться вертатись.

Вічно зайнятий шеф всміхається: — Кажеш, сонце? Знаєш що? Я теж вийду трохи пройтися. — Він ще щось говорить до свого помічника, а Емілії видається, що він сказав: „Властиво, без сонця не можна жити"..

„Сорок п'ять хвилин обіднього відпруження — це теж життя", — думає Емілія.

НА СТОРОЖІ БОЖОГО СКАРБУ

(Доповідь Владики Мстислава на VII Соборі УПЦ в ЗСА)

(6)

Все ж таки з вдоволенням можемо ствердити, що абсолютна більшість православних поза Україною залишилась вірною Українському Православ'ю і його майже тисячолітнім традиціям. Ці люди об'єднані в трьох українських православних митрополіях — ЗСА, Канади і Української Автокефальної Православної Церкви. Єпископи, духовенство і вірні цих митрополій перебувають у постійному молитовному поєднанні, одначе кожна з тих митрополій живе за власним статутом, узгідненим з місцевими державними законами, кожна має окремі органи управління й окремо відбуває свої собори. На протязі останніх 20 років відбулося кілька спільних конференцій єпископату і представників церковних управлінь цих трьох митрополій, що були присвячені загальноукраїнським церковним справам. На жаль, від кількох років такі конференції не відбуваються. Були натомість зустрічі й розмови самих єпископів, які крім того брали участь у спільних відправах.

Існують підстави думати, що провід Канадійської митрополії не зацікавлений тепер у спільних конференціях, що більше — від кількох років та митрополія виявляє більший інтерес до власних плянів, які довели її до втручання в життя іншої митрополії. Маємо тут на увазі прикрі події в житті УАПЦеркви в Австралії, де поглиблюється розкол на дві групи, з яких одна відірвалася від УАПЦеркви й приєдналася до Канадійської Митрополії, зустрівши з її боку прихильне прийняття. Саме тепер, коли відбувається наш Собор, в Австралії перебуває один з єпископів Канадійської митрополії та представник її Консисторії, як видно для того, щоб устабілізувати с т а новище тих, що відірвалися від митрополії УАПЦеркви і подати тій групі хоч якусь допомогу. Очевидним є, що візита представників Канадійської митрополії, плянована, до речі, в таємниці від двох інших митрополій, не ворожить нічого доброго для цілої Української Православної Церкви хоч би вже тому, що господарі (група, що відійшла від УАПЦ) використовують побут гостей лише і тільки для власного звеличання та посилення свого розкладового поступовання в Австралії, якій, між іншим, Московська патріярхія приділяє окрему увагу.

Цілком в іншому світлі представляються взаємини двох інших митрополій, а саме УАПЦеркви і УПЦеркви в ЗСА, до юрисдикції якої належать і країни Південної Америки. Від років вони співдіють, маючи за базу спільну й однакову відданість ідеології УАПЦеркви. УПЦ в ЗСА, як заможніша, постійно допомагає митрополії УАПЦеркви, що несе духовну опіку переважно незаможним людям, немічним і старшим віком у Західній Европі. Ці дві митрополії доложили багато труду для об'єднання всіх православних українців в одній Церкві, але, на жаль, не всі їхні зусилля увінчались успіхом. На перешкоді цьому стали не наші добрі й побожні люди, а одиниці, що культивують відокремлення, правдоподібно, тільки на догоду собі.

У зв'язку з таким станом надзвичайно важливою є постанова останнього Собору митрополії УАПЦеркви з 1969 року, в якій, зваживши теперішній стан Українського Православ'я та його насущні потреби поза Україною, той Собор кличе до створення спільного Собору всіх українських православних єпископів, що перебувають поза Україною. Вірю, що наш Собор не залишить цей заклик без відповіді, бож спільний Собор Єпископів життєвонеобхідний не тільки для піднесення престижу всієї Української Православної Церкви, але й для її зміцнення та оборони як на сучасному етапі її існування, так і в майбутньому.

Взяти хоч би таку проблему, як забезпечення єпископських і священичих кадрів. З черги йдуть такі важливі справи, як поглиблення серед широкого загалу вірних ідеології УАПЦеркви та мобілізація всіх сил для творчої діяльности, зокрема серед мирян, обрання однієї системи підготови священичих кадрів та вдосконалення методики віронавчання й достосування її до сучасних умов життя й потреб суспільства. Далі: збагачення Церкви в духовні й культурні цінності для наближення дня відродження нашої Церкви в Україні, спільна її репрезентація назовні та привернення УПЦеркві належного їй місця в лоні Вселенського Православ'я.

Нарешті, на сьогоднішньому етапі постала гостра конечність спільної оборони нашої Церкви проти її відвічного ворога — Москви, яка півроку тому заповіла нищівний наступ на УАПЦеркву. Між іншим, дехто вважає, що постанови Московського Собору відносяться лише і виключно до УАПЦеркви в Европі й Австралії, бо, мовляв, у тих постановах нема згадки про УПЦеркву в ЗСА і Канаді. Таку інтерпретацію постанов Московського Собору треба кваліфікувати як необачну, а може й злочинну, бож уже сьогодні всі ми є свідками зростаючого наступу на нашу Церкву в ЗСА. Пригадаймо хоч би головну мету надання автокефалії Православній Церкві в Америці. Так само існують поважні познаки на започаткування такого ж наступу на УПЦеркву в Канаді, який ведеться там дещо іншими засобами, з огляду на існуючі в тій Церкві внутрішні відмінності, про які ми вже згадували.

Вищесказане переконливо свідчить про те, якою життьовою конечністю є реалізація пропозиції Собору УАПЦеркви з 1969 року про покликання до життя спільного Собору всіх українських православних єпископів. Зрозуміння конечности такого Собору Єпископів існує серед Ієрархії, Духовенства і вірних нашої Церкви в ЗСА, одначе — дійти відразу до здійснення цієї конечности не так просто, в першу чергу з огляду на становище деяких єпископів, що опинилися під контролею політичних чинників або під впливом специфічних груп, що існують усередині їхньої юрисдикції.

Відрадним на цьому тлі є факт, що ось уже понад два роки митрополії УАПЦеркви і УПЦеркви в ЗСА являють собою фактично один церковний організм, а в Ієрархії ще й спільного зверхника. У цьому факті треба бачити волю Божого Провидіння, яке показує нам шлях до збереження й зміцнення УПЦеркви поза Україною. Тому за одне з найважливіших рішень, до якого повинен дійти наш Собор, вважаю постанову, яка б доручала Соборові Єпископів УПЦеркви в ЗСА поробити рішучі заходи до постання спільного Собору Єпископів, спочатку хоч би для двох митрополій — УПЦ в ЗСА і УАПЦеркви, і то в якнайкоротшому часі.

(Далі буде).

Д-Р ЮРІЙ ФЕДИНСЬКИЙ ОЧОЛИВ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Українців виголосив проф. д-р Богдан Гнатюк, скарбник СКВУ, у відповідь на який проф. д-р Стерчо запевнив, що зорганізовані в Асоціяції університетські професори і надалі всесторонньо підтримуватимуть працю СКВУ.

Ювілейними Загальними Зборами керувала президія на чолі з о. проф. д-ром Мелетієм Войнаром, ЧСВВ, заступником проф. д-ром Юрієм Руденським і секретарями проф. д-р Наталією Пазуняк і проф. д-р Богданом Гнатюком.

Голова уступаючої Управи, проф. д-р Петро Стерчо, у своєму звідомленні наголошував внутрішній та зовнішній характер діяльности. Внутрішній відтинок зосереджувано на утримуванні контакту з членством і обміном інформаційним матеріялом взаємного зацікавлення, а в тому й посередництво праці. Зовнішню діяльність на українському відтинку зосереджувано в конструктивній праці членів Асоціяції в рямках зорганізованого українського наукового та суспільно-громадського життя. Члени Асоціяції дуже активні в рямках НТШ та УВАН, а представники Асоціяції дають свій позитивний вклад у працю Централі УККА та тісно співпрацюють з українськими лікарями, інженерами, бібліотекарями, правниками, журналістами, ветеринарними лікарями й середньошкільними учителями в рямках Конференції цих товариств. В минулому під головуванням іж. Івана Мокрівського, д-ра Степана Вороха й проф. д-ра Петра Стерча ця Конференція живо дискутувала й займала спільне становище до справ, що глибоко нуртували в українській громаді. Університетські професори і надалі будуть активно співпрацювати в Конференції, що її тепер очолює д-р Богдан Дзерович.

Секретар-скарбник Асоціяції проф. д-р Богдан Гнатюк здав звідомлення з діловодства Асоціяції та її фінансового стану й запропонував Зборам подвоїти висоту членської вкладки, що Збори й апробували. У відсутності голови Контрольної Комісії, проф. д-ра Михайла Папа, звітував член КК. проф. д-р Іван Олексишин, який запропонував Загальним Зборам висловити признання і подяку за віддану працю членам Управи й уділити абсолюторію, до чого Збори однодушно прилучилися.

Член Виборчої Комісії, проф. д-р Теодор Залуцький відчитав протокол цієї Комісії, підписаний її головою, проф. М. Папом і проф. Яремою Раковським, про вислід виборів бальотуванням. На чергову дво-річну каденцію вибрано: Управу: проф. д-р Юрій Фединський, голова; проф. д-р Любомир Винар, проф. д-р Теодор Б. Цюцюра та проф. д-р Наталія Пазуняк, заступники голови; проф. д-р Степан Горак, секретар-скарбник. Контрольну Комісію: проф. д-р Петро Стерчо, голова, та о. проф. д-р Мелетій Войнар і проф. д-р Микола Степаненко, члени. Вільними членами Управи: професори — д-р Микола Богатюк, д-р Теодор Залуцький, д-р Марія Овчаренко, д-р Ярема Раковський, проф. Анатоль Романюк, д-р Володимир Трембіцький і проф. Марта Трофименко.

На внесок голови уступившої Управи, проф. д-ра Петра Стерча, одноголосно вибрано проф. д-ра Юрія Мачука та проф. д-ра Івана Олексишина почесними членами Асоціяції.

У рямках Загальних Зборів виголошено три доповіді. Проф. д-р С. Горак розглядав питання українських студій в університетах ЗСА; проф. д-р Наталія Пазуняк відчитала доповідь д-ра Ігоря Каменецького про співпрацю з українськими високими школами в Европі, зокрема УВУ; а д-р Мирослав Мельник розглядав питання української наукової політики. Тези доповідей були широко дискутовані й повинні бути проаналізовані новими органами Асоціяції та примінені в її діяльності. Зокрема цінні доповнення до головних думок доповідей додали професори: д-р Анна Бойцун, д-р Н. Пазуняк, д-р Б. Гнатюк, д-р Ю. Руденський, о. д-р Мелетій Войнар, д-р Ю. Фединський, д-р І. Олексишин і д-р П. Стерчо. Останній відчитав також пропозиції проф. д-ра Володимира Трембіцького, а новообраний голова думки проф. д-ра Любомира Винара.

В часі Загальних Зборів діяла резолюційна комісія у складі професорів: д-ра Ю. Фединського, д-ра П. Стерча, д-ра С. Горака та д-р Н. Пазуняк.

Новообраний голова Асоціяції, проф. д-р Юрій Фединський, дякуючи за довір'я, підкреслив, що нова Управа буде намагатися прямувати до осягнення статутових цілей і завдань вже випрактикованими методами, хоч і намагатиметься шукати й нових методів праці та розгортати деякі проєкти, які дотепер не було змоги розробляти. Ствердив він, що професійний характер Асоціяції буде і надалі пильно зберіганий, а участь Асоціяції в суспільно-громадській роботі, зокрема СКВУ, УККА та Конференції і надалі буде займати промінентне місце.

Після закриття Зборів і закінчення їх молитвою, всі учасники Загальних Зборів були гостями о. проф. д-ра Мелетія Войнара, ЧСВВ, професора канонічного права в Католицькому Університеті Америки, на терені якого відбувалися збори.

УТОЧНЕННЯ

У „Свободі" з 4-го серпня ц. р. появилася редакційна нотатка п. з. „Новіші документи про княгиню св. Ольгу, при чому, через не зовсім точну стилізацію читач міг думати, що я відкрив згадані джерела. Насправді ж у бюлетені „Церковний Вісник парафії св. Володимира й Ольги в Чикаґо" (ч. 14, 11-го липня 1971) я подав, що „наші дослідники звернулися до болгарських наукових джерел", передусім до історика Чілінґірова. Тому, що ці біографічні дані про св. Ольгу викликали ширше зацікавлення (чого доказом вістка в „Свободі"), уважаю за потрібне подати, що ширше про ці справи написав Іван Кузич - Березовський у книжці „Жінка і держава", якого за цей недогляд перепрошую.

Роман Завадович

В Ірвінґтоні відбувся Літературний Вечір Люби Коленської

Ірвінґтон. — 14-го листопада у великій вщерть заповненій залі Українсько г о Народного Дому в Ірвінґтоні відбувся заходами Відділу АДУК Північного Ню Джерзі під керівництвом інж. Л. Калинича успішний літературний вечір Люби Коленської, з нагоди виходу з друку її другої книжки „Павлів тріюмф". Вечір відкрив інж. Л. Калинич, із словом про літературу, різні жанри і авторку Любов Коленську виступила п-і Оксана Керч із Філядельфії, багато оплесків зібрала видатна оперова співачка-солістка Галина Андреадіс, якій акомпаніювала на фортепіяні Марійка Геча. Одну з пісень, Галина Андреадіс присвятила пані Коленській. З мистецьким читанням її творів виступила п-і Ольга Кириченко, яка познайомила присутніх, серед яких було багато молоді, з одним оповіданням із збірки „Павлів Тріюмф" та прочитала не друковане оповідання „Джмелиний спів" з підготованої до друку книжки „Дзеркала". Вечір закінчився словом авторки, якій були піднесені квіти від Управи Відділу АДУК та від учнів Школи Українознавства в Ірвінґтоні, від імені кляси, яка в 1969 р. здала матуру під її керівництвом. Присутні придбали багато примірників книжки „Павлів Тріюмф" з підписом авторки.

УКРАЇНСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 100-РІЧЧЯ НАРОДЖЕННЯ ЛЕСІ УКРАЇНКИ в ЧИКАГО, Ілл.

повідомляє, що

в неділю, 21-го листопада 1971 року

в Авдиторії Шопена

— відбудеться —

АКАДЕМІЯ-КОНЦЕРТ

в ПОШАНУ ВЕЛИКОЇ ПОЕТЕСИ

ЛЕСІ УКРАЇНКИ

якої сторіччя з дня народження відзначає в цьому році ввесь український культурний світ.

У програмі Академії виступи юних хорів „Ватра", „Черемшина", Юного Хору Катедри св. Миколая, хору „Сурма", симфонічної оркестри СУМА і декламації. Святкове слово виголосить д-р МАРІЯ ОВЧАРЕНКО.

До участи у цьому Святі запрошує наше Громадянство

КОМІТЕТ

98-ий ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

— влаштовує —

ОСІННЮ ДИТЯЧУ ЗУСТРІЧ

Неділя, 21-го листопада 1971 року

год. 3-тя по пол., в Пластовій Домівці

10-та вул. і Данкенон, Філядельфія, Па.

В програмі інсценізація казки

„МАМА КОЗА І СІМ КОЗЕНЯТ"

Смачний буфет. Всіх щиро запрошуємо.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ В НЮ ЙОРКУ

БАЖАЄ ВИНАЙМИТИ

СВІЙ РЕСТОРАН

Зголошуватися письмово, або особисто в пополудневих годинах, на адресу

140-142 Друга Авеню Ню Йорк, Н. Й. 10003

ДИРЕКЦІЯ

В днях від 15 листоп. до 11 грудня ц. р.

буде відкрита

ВИСТАВКА ПРАЦЬ

ВОЛОДИМИРА БАЛЯСА

в LOYOLA UNIVERSITY (Malone Art Gallery)
Los Angeles, California

Виставка буде відкрита кожного дня від год. 12-2 і 5-7 веч., в суботи і неділі від год. 1-3 по пол.

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ „СЛОВО" та КОМІТЕТ ЗОЛОТОГО ЮВІЛЕЮ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

запрошують ширші круги нашого Громадянства

на ВЕЧІР

ПРИСВЯЧЕНИЙ 45-ти ЛІТТЮ ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВОЇ ПРАЦІ

проф. д-ра ВОЛОДИМИРА ЯНЕВА

який відбудеться

в п'ятницю, 10-го грудня 1971 року о 7:00 год. веч.

в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ

2 Іст 79-та вулиця в Ню Йорку, Н. Й.

ПРОГРАМА ВЕЧОРА:

Відкриття: проф. Григорій Костюк
Життєвий шлях Ювілята: д-р Роман С. Голіят
Львівські спомини: Іван Керницький
Поезії із збірки „Шляхи" прочитають панни: Маруся Гой, Ліда Прокоп, Реня Сафян.
Слово Ювілята й читання своїх творів: вибрані лірики — з найновішого циклу „Слово і Мрія"

ПІСЛЯ ВЕЧОРА — ТОВАРИСЬКА ГУТІРКА ПРИ ЧАЇ

ОКРУЖНА РАДА СУА в НЮАРКУ, Н. Дж.

— влаштовує —

ОБРАЗОТВОРЧУ ВИСТАВКУ

МИСТКИНЬ НЮАРКСЬКОЇ ОКРУГИ

в ЗАЛІ при ЦЕРКВІ СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ

дня 21-го листопада 1971 р. — год. 9 рано до 4 по пол.

Продаж образів, книжок і печива. Смачний буфет!

УПРАВА

ФІНАНСОВА КОМІСІЯ СВІТОВОЇ ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ І СПІЛКА УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ АМЕРИКИ

мають шану запросити загал Українського Громадянства на

ВЕЧІР СУЖА

п. з.

МИСТЕЦТВО і ЖУРНАЛІСТИКА

який відбудеться

в п'ятницю, 19-го листопада 1971 року

в приміщенні

УКРАЇНСЬКОГО ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛЮБУ в НЮ ЙОРКУ

На Вечері будуть присутніми КНЯЖНИ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ — п. Іванка Бульба-Олесницька і п. Христина Шашкевич і ТРОЯНДИ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ — п. Наталія Чума і п. Юліяна Осінчук.

В програмі ласкаву участь беруть: Галина Андреадіс, проф. Олександер Омельський, мист. Володимир Ласовський, п. Марія Харина, д-р Б. Ржепецький, д-р Р. Криштальський, М. В. Дольницький.

Після програми буде поданий чай і солодке, а також відбудеться виграш картин мистців Любослава Гуцалюка і Юрія Соловія, що їх вони пожертвували на Фонд Українського Журналіста. Ця виграша мала відбутися під час Балю Української Преси, однак не відбулася з технічних причин. Квитки витягне представниця „Веселки" на Балю Преси Оленка Невпа.

Квитки на виграшу картин можна набувати заздалегідь у п. Володимири Ценко, 1122 W., Louden St., Philadelphia, Pa. 19141, тел.: (215) 457-0766, в секретаря СУЖА д-ра Р. Криштальського, 14 Peck Ave., Newark, N.J. 07107, тел. (201) 484-5473, або на залі в ЛМК під час Вечора в пластунок Куреня Старших Пластунок „Спартанки".

Дохід з Вечора призначений на Прес-Фонд „Українки в Світі" і на „Фонд Українського Журналіста".

Початок Вечора: год. 6:30 веч.

НАЙНОВІШЕ ВИДАННЯ

DIPLOMACY OF DOUBLE MORALITY

EUROPE'S CROSSROADS IN CARPATHO-UKRAINE — 1919-1939

By PETER G. STERCHO, Ph. D.
Professor of Political Economy, Drexel University

Introduction by Michael S. Pap, Director Institute for Soviet and East European Studies John Carroll University.

Монументальна праця про новітню історію Карпатської України на 520 стор. друку, у твердій окладинці

Ціна $15.00 з пересилкою.

Замовлення і пожертви на фонд видання проситься надсилати на адресу

Carpathian Research Center

975 Fifth Avenue New York, N.Y. 10021

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. ОЛЬГИ КВАСНИЦІ

Мами наших Подруг, зложили на „Церкву в Потребі" з Куреня „Перші Стежі":

Ірина Вербицька	$10.00	Богданка Титла	10.00
Марійка Гельбіг	10.00	Яринка Турко	10.00
Люба Федун	10.00	Ольга Парубчак	20.00
Наталка Соневицька	10.00	Разом	$80.00

В світлу пам'ять наших Невіджалуваних БАТЬКІВ

ГРИГОРІЯ ПЕНЦАКА
ІВОНА ГОЛУБОВИЧА

складають 25.00 долярів на „Церкву в Потребі"

Лярися і Дмитро ПЕНЦАК — діти
Роксоляна, Ростислав, Орест та Адріян — внуки

З великим сумом повідомляємо, що дня 31-го жовтня 1971 року, упокоївся в Бозі на 83-му році життя, наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

СТЕПАН ВОРОНА

Народжений в Підгороддю, Рогатин, в Західній Україні. Довголітній управитель шкіл Рогатинщини і бувший старшина Визвольних Змагань в Україні.

ПАНАХИДА була відслужена в понеділок, 1-го листопада 1971 р., і у вівторок 2-го листопада 1971 р., о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Олен-а, в Гарвей, Ілл. ПОХОРОННА СЛУЖБА БОЖА відбулася в середу, 3-го листопада 1971 р. в церкві св. Михаїла, а звідтам на цвинтар св. Николая в Чикаго, Ілл.

Безмежним горем прибиті:

дружина — ВАЛЕНТИНА
дочка — НАДІЯ-ЛЮДМИЛА ХОПНАЦЬКА з мужем д-ром ЯНОМ
дочка — НАТАЛІЯ КЕЕ з мужем ДАВИДОМ і синком УСТИНОМ
сини — ІГОР і ЛЕОНІД, які пропали без вісти під Бродами
Близька і дальша Родина в Україні і на еміграції

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого
МУЖА і БРАТА

бл. п.
Д-ра БОГДАНА ПАНЧУКА

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в п'ятницю, 19-го листопада 1971 року
в Катедрі СВ. О. МИКОЛАЯ в ЧИКАГО о год. 6:30 рано,
а також в Церквах у ГЛЕНКОВ і на СОЮЗІВЦІ;

в суботу, 20-го листопада 1971 року
в Церкві СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ в НЮАРКУ, Н. Дж. о год. 9-ій рано.

До участи в Богослуженнях і про молитви за душу Покійного просять —

ДРУЖИНА, БРАТ і РОДИНА

ПОВІДОМЛЯЄМО, ЩО
В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п.
АННИ ПАРФАНОВИЧ

відправиться

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в четвер, 18-го листопада 1971 року

о год. 7-ій ранку
в Українській Католицькій Церкві
НЕПОРОЧНОГО ЗАЧАТТЯ ПДМ
в ГАМТРЕМК, Міч.

Про молитви за душу Покійної Родину і Знайомих просить

ЮЛІЯ ЦЄПЛА — братова з Родиною

Замість квітів на свіжу могилу Дорогої

бл. п. СТЕФАНІЇ КАРАТНИЦЬКОЇ

складаю 20.00 долярів на Фонд „Церква в Потребі"

Rego Park, N.Y. Ярослава ЛУЦИШИНСЬКА

В пам'ять Незабутнього

бл. п. СТЕФАНА ЖУКА

складаємо 25.00 долярів на Фонд „Церква в Потребі".

Родина ГРАБАРЧУК

Замість квітів на свіжу могилу мого Краяна

св. п. ВАСИЛЯ ШЕРЕЯ

сина з Зеленої Буковини, даю 20.00 долярів на Фонд Катедри Українознавства.

ВП. Дружині — висловлюю глибоке співчуття!

Д-р мед. ЄВГЕН ОМЕЛЬСЬКИЙ

КОМІТЕТ ПІДГАЄЧАН СХІДНІХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ

ділиться зі своїми Земляками сумною вісткою, що в Англії 14-го жовтня 1971 року помер на 48-му році життя, на розрив серця

ІЗИДОР ЧЕРЕВКО

залишаючи в смутку старенького батька Михайла, дружину й діти.

Нехай чужа земля буде Йому легкою!

УПРАВА НЮЙОРКСЬКОГО КОМІТЕТУ ПІДГАЄЧАН

Адреса батька: M. Czerewko, 14, Birley St., Bury — Lane's, England

---

ЗАЛЯ:

Fashion Institute of Technology
227 WEST 27th STREET NEW YORK CITY

Субота, 20 листопада 1971, год. 7 веч.
Неділя, 21 листопада 1971, год. 4 по пол.

Квитки вступу „АРКА", „ЕКО", „Самопоміч" і при Касі.

МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЛЕСІ УКРАЇНКИ в НЮ ЙОРКУ

ЗАПРОШУЄ ВСІХ НА

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Відкриття: І. РОЖАНКОВСЬКА ← В ПРОГРАМІ → Промова: П. АНДРІЄНКО-ДАНЧУК

МОНТАЖ ІЗ ДРАМАТИЧНИХ ТВОРІВ ПОЕТЕСИ у виконанні: „СТУДІЇ МИСТЕЦЬКОГО СЛОВА" ЛІДІЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ в НЮ ЙОРКУ

Постава: ЛІДІЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА
Музика: ІГОР СОНЕВИЦЬКИЙ
Хореографія: ОЛЬГА КОВАЛЬЧУК-ІВАСІВКА
Оформлення сцени і костюми: МАРІЙКА ШУСТ
Світло: ІВАН КЛЮФАС

Галина Андреадіс виступить на вечорі СУЖА „Мистецтво і журналістика"

Ню Йорк. Н. Й. (СУЖА) — Первісно плянований у Філядельфії на вересень Вечір СУЖА п. з. „Мистецтво і журналістика" відбудеться в п'ятницю 19-го листопада 1971 р. в приміщенні Українського Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку. Цей вечір є закінченням всевечірньої програми на першому в ЗСА Балю Української Преси, який спільно організували Фінансова Комісія Світової Федерації Українських Жіночих Організацій і Спілки Українських Журналістів Америки, і який відбувся у Філядельфії, в сіні ц. р. з великим успіхом.

Список виконавців програми вечора очолює наша славна оперова співачка, Галина Андреадіс, яка буде дорогим гостем на цій імпрезі. Її акомпаньюватиме композитор і диригент хору „Думка", проф. Олександер Омельський. Представник мистецького світу, мистець Володимир Ласовський прочитає доповідь на тему „Мистецтво і журналістика", в якій він порівнає подавши різниці між мистецтвом і журналістикою. Голова ЛМК в Ню Йорку, член Управи СУЖА д-р Б. Ржепецький розкаже про „Світову пресу на закруті".

Голова Фінансової Комісії СФУЖО Марія Хрина поінформує на початку програми про співпрацю ФК СФУЖО з СУЖА у підготові балю і подасть деякі інформації про орган СФУЖО „Українка і Світ" на прес-фонд, якої як теж і на цілі Ф. Українського Журналіста був призначений прибуток з Балю Преси і є з призначений прибуток з вечора.

До атрактивності вечора СУЖА причиняться Княжни Української Преси Іванка Бульба-Олесницька і Христина Шашкевич і Трояндя Української Преси, Наталія Чума і Юліяна Осінчук, які будуть приявні на цій імпрезі в своїх балевих сукнях, із шарфами, з написами „Валь Української Преси.

Після програми, яка заплянована на недовше, як одну годину, будуть подані чай і солодке, а також відбудеться виграна картин мистців Любослава Гуцалюка. Юрія Соловія, що їх вони подарували на Фонд Українського Журналіста.

Заля ЛМК, під час вечора СУЖА, буде прикрашена великою емблемою СУЖА роботи мистця, Якова Гніздовського і буде влаштована скромна виставка чужинної преси. Крім того, під час вечора можна буде набути видання СУЖА, книжку „Два З'їзди" і найновіше 4-7 число неперіодичного журналу-бюлетеня „Український Журналіст".

Програмою, початок якої заплянований на 6.30 веч. керуватимуть голова і секретар СУЖА, М. В. Долницький і д-р Р. Криштальський.

Північній Ірляндії погрожує втрата політичної автономії

Белфаст. — У столиці Північної Ірляндії Белфасті поширились вістки про плян британського уряду розв'язати північно-ірляндський парлямент і перейняти безпосередню владу. Це було б, мабуть, сполучене з відсуненням від влади теперішнього північно-ірляндського уряду Брасна Фолкнера. Вістки про це появилися теж в лондонській пресі. Британський уряд будім-то рішився на такий рішучий і драстичний крок з уваги на безвиїдну ситуацію, яка настала у Північній Ірляндії після того, як за заходи тамошнього уряду силою здавити революційний рух ірляндських католицьких самостійників — ці останні посилили терористичну акцію, яка насправді цілком охаотизувала відносини і зробила нестерпним тамошнє життя. Північно-ірляндська католицька меншина населення рішуче виступає проти тамошньої системи правління, яка всю владу — у парляменті і уряді — передала в руки протестантів. Тому проєкт розв'язання парляменту і заміну теперішнього цілком протестантського уряду якимсь новим тимчасовим коаліційним урядом, який виготовив би нову конституцію, католики прийняли прихильно, а протестанти стурбовано. Прем'єр Асн Фолкнер заявився теж проти такого проєкту. Але загально вважають, що треба радикальних змін для оздоровлення відносин.

МЕТАЛЮРГІЯ І МОВА

(Продовження з 3-ої стор. 2-ої)

дя" (цебер), „стержень" (стриження). На більше немає місця. Великою хибою цього слівника є порушення законів українського словотвору, що його допустилися укладачі та їхні консультанти-мовознавці. Але люди були залежні від отих „аказівок", бо в них сказано: „Словники підпорядковані нині діючим (? — В. Ч.) правилам граматики й правопису".

Невластива у к раїнській мові форма активного дієприкметника типу „діючий" давана в багатьох термінах слівника. Напр., „слідкуючий", „стежачий" (треба б „стежний"). Хоч у деяких випадках укладачі зуміли обминути цю форму, давши, наприклад, „обертовий" відповідно до російського „вращающийся". Значно менше в днях випадків з невластиво українській мові пасивною формою на -„мий": „невагомий" (треба „безваговий"). Майже як правило вони вживають російської форми типу „набивка" („набивання", „набиття"), „наварка" тощо. У 20-их роках замість цієї форми вживано утворень типу „вальцювання" поряд із назвою процесу „вальцювання". Але це різнодіалектні утворення з тим самим значенням, тоді як в українській мові те й те утворення може бути вживане в обох значеннях — результату дії й процесу, а розрізнювати їх можна в контексті та в обставинах практики (з них „нормативне утворення-„вальцювання"). Інколи вживають укладачі російської форми „наладчик" („наладник").

Великою перешкодою в роботі укладачів було те, що вони мусіли калькувати російську термінологію, а серед російських термінів є досить ваги „безглузді слова, незрозумілі в побудові, мабуть, і росіянам. Наприклад, слова „заподлицо", „настыль" „изложница". Але, мабуть, через таке безглуздя укладачі й дозволили собі не калькувати їх, а дати власні (за моєю клясифікацією) українські новотвори: „врівень", „охолодь", „виливниця". Ці останні терміни належать у слівнику до щасливих знахідок, і можна навіть сказати, що таких знахідок серед матеріялу слівника чимало. Не можу не навести ще, наприклад, такого: рос. „раствор", уживане в трьох значеннях, укладачі переклали трьома термінами: хем. — „розчин", ніжок циркуля — „розхил", валків — „розкриття". А як узяти на увагу те, що це насправді піонерська робота в такій новій для українського мовознавству галузі, як чорна металюргія, то слівник як цілість слід уважати непоганим здобутком. Хоч критичне користування ним, в розумній заміни русицизмів українськими словами, обов'язкове.

То інша справа, чи його хтось на Україні тепер буде вживати навіть некритично з огляду на атмосферу російського шовіністичного терору, що уможливлює в м. Дніпропетровському користування українською мовою, як це ми знаємо із суду над І. Скульським та іншими засудженими в цій справі. Адже близький до металюргійного слівник зварювальної термінології, виданий ще в 1964 р., так і лишився без ужитку, бо Інститут Електрозварювання, що його очолює президент Академії Наук В. Патон, видає свої праці тільки російською мовою, як про це свідчить В. Кумпаненко в „Українському Віснику" за жовтень 1970 р.

Українці взяли участь у відзначенні 100-річчя пожежі Чикаго

Чоло української групи під час маніфестаційного походу з нагоди відзначення 100-річчя великої пожежі Чикаго і піонерської праці його мешканців при відбудові і розбудові міста. Напис „Україна" несуть пластунки і сумівки, посередині Іван Павлик — маршал походу, позаду частина українського Комітету імпрези — Т. Шпікула — президент Ліги АУП і головний радний УНС, Марія Шпікула — його дружина, Уляна Целевич — голова Централі Жінок ОЧСУ, о. М. Бутринський — парох церкви св. Володимира і Ольги, інж. С. Голяш і інші члени Комітету. Далі прапори українських ветеранів та різних організацій (світлив: М. Стасюк)

Чикаго (н) — В суботу, 9-го жовтня ц. р. у зорганізованій Управою міста Чикаго Маніфестації, що відзначила 100-річчя пожежі, яка знищила майже в цілості місто Чикаго, взяла також участь українська громада міста Чикаго. Ця імпреза, якої метою було вшанування пам'яті піонерів — чикагов'ян, що не заломилися під впливом страшної катастрофи, але з попелу і руїн здвигнули нове місто, яке стало однією із найбільших і найбагатших метрополій світу. В тому дні брали участь також українські поселенці - піонери, що замешкують це велике скупчення різних національних груп на середньому Заході ЗСА майже від початків його існування, дарма, що у тодішній статистиці зачислювано їхнє походження під австрійське, російське, угорське і т. п. Тому на запрошення Управи міста — українська спільнота Чикаго й околиці відгукнулася прихильно й у маніфестаційному поході по магістралі Чикаго — Стейт Стріт — її група була однією із найчисленніших і зразково зорганізованих. Зокрема, незвичайно гарне враження робила участь української молоді, переважно тут народженої, що становила майже 70% українських учасників цієї однієї із найбільших того рода імпрез Чикаго. Ми бачили сумівську молодь в однострої усіх чотирьох осередків Чикаго з духовою оркестрою Осередку СУМА ім. Павлушкова, пластунів і пластунок тутешньої Станиці Пласту, шкільну молодь, в тому числі групу членів юного хору св. о. Николая, понад 800 дітей, що у своїх народних строях (гуцульського стилю) у віці від 7-ох літ була прикрасою походу. Велика участь нашої організованої молоді, хоч щоправда далеко до повного образу її наявности на терені нашої громади в Чикаго, була наглядним доказом, що наша чикагівська спільнота не думає заникнути, так, як дехто песимісти пророкували. Дописало старше громадянство. Зокрема, бачилося більші групи членів жіночих ООЧСУ, АБН, та Жінок ОЧСУ, українських ветеранів, членів деяких українських парохій, братських організацій, українських демократичних організацій і інших, що маршували зі своїми прапорами та транспарантами, які нагадували про український вклад у розбудову Чикагської Метрополії за минуле сторіччя.

Українську групу з повною симпатією вітали гучними оплесками десятки тисяч глядачів в середмістю, як також президія Маніфестації з посадником Чикаго, Річардом Дейлі.

З життя українців в Ровд Айленді

У неділю, дня 7-го листопада ц. р. українська католицька парохія св. Михайла у Вонсакет, одинока в Стейті Ровд Айленд, святкувала свій церковний празник. Ті нагоди, як ця дають змогу парохіянам, розсіяним по різних віддалях Стейту, в одному місці згуртуватись і празнуючи, відсвіжувати свої релігійні і національні почування, які, де ми не були б об'єднують нас в одну спільноту. Старші передають наші традиції і наш сантимент молодшим, а всі в гурті зашивають, дітям спомини, які опісля з року-на-рік розвивають і утривалюють духовий зв'язок з нашим способом релігійно - обрядового і національно - культурного життя.

Після Св. Літургії, яку відправляли, запрошені нашим парохом, о. дек. Дикий в асисті о. Курила, парохіяни і гості перейшли до відновленої і естетично прибраної церковної залі. Місць в просторій залі ледве вистачило.

Перед празничним обідом, присутні ще мали нагоду бути глядачами і слухачами недовгої сценічної імпрези, яка своєю народною естетикою ввела присутніх у дійсно наш, празничний настрій. Почав сценічну програму Мирон Стахів грою на бандурі, Опісля молоденька танцювальна група: Орися Ганушевська, Юля Кручковська, Ліда Кузьма, Ліда Децик під проводом Уляни Децик вивела прекрасний народний танок „Гонивітер". Дальше слідував вокальний дует у виконанні Оленки і Богдана Ганушевських при акомпаніяменті гітари: в'язанка пісень: „Циганочка", „Гори — гори", „Ох що ж то за шум", „Іванку, Іванку". Гуцульський мужеський танок „Аркан" був виконаний групою під проводом Мирона Стахова, з відповідними приказками. У танку за ним слідували: Роман Білий, Алек Худолій, Михайло Кунь, Орест Кузьма і Роман Децик. В продовженні сценічної частини відспівав жіночий квартет дві пісні. Учасниці квартету: Алла і Даша Писарів, Оленка Ганушевська і Уляна Децик. Послідною точкою концертної програми був народний танок „Ножиці". Виконали його чотири пари: Алла і Даша Писарів, Оленка Ганушевська і Уляна Децик; Мирон Стахів, Славко Кручковський, Алек Худолій і Роман Білий.

Слід з признанням відмітити вмілу працю над мистецьким рівнем учасників танцювальної групи, Мирона Стахова, студента місцевого університету. Організаційно-координаційну працю перебрала на себе Іванка Ганушевська, яка не вперше виявила здібності довести сумлінно - культурні пляни до успішного, публічного завершення. Вол. Д - к

КОМІСІЯ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ДЛЯ МАЛОРОЗВИНЕНИХ КРАЇН ЗАТАВРУВАЛА З'єднані Стейти 93-ма голосами проти двох при 12-ох, що стримались, за те, що ЗСА спроваджують з Родезії хром. В минулому році Рада Безпеки ОН схвалила торговельний бойкот Родезії за її білорасистський режим.

У СХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ ВІДБУЛАСЯ в минулу неділю комедія виборів, в яких — за офіційним проголошенням — 99 відсотків „виборців" „обрали" нових членів парляменту: була тільки одна комуністична листа, при чому всіх „кандидатів" призначив секретаріят німецької компартії.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ОСИП МОСКАЛЕВИЧ, довголітній член Б-тва св. Юрія, Відділ 379, в Чикаго, Ілл., помер 5 жовтня 1971 р. на 68-му році життя. Покійний народився 11 листопада 1904 р. в с. Глубочок, пов. Тернопіль в Україні, і став членом УНСоюзу в 1956 р. Залишив у смутку дружину. Відбута родину в ЗСА й Україні. Похорон відбувся 9 жовтня 1971 р. на цвинтарі св. Миколая в Легден Тавншип, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Семків, секр.

АННА БОЙКО, членка УНС Відд. 316 Т-ва Укр. Нар. Дім в Рочестері, Н. Й., померла 23 серпня 1971 р. на 77 р. ж. Нар. в с. Коростовичах, пов. Рогатин. Стала членкою УНСоюзу в 1923 р. Залишила в смутку мужа Василя і 2 дочки. Похорон відбувся 26 серпня 1971 р. на цвинтарі Holy Sepulchre, Rochester, N.Y.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ГЕРРІ ЛП СУДАЛ, мол. член УНС Відд. 266 Т-ва І. Франка в Амстердамі, Н. Й., помер 25 серпня 1971 р. (в автовім випадку) на 18 р. ж. Народився в Амстердам, Н. Й. і став членом УНС в 1953 р. Полишив у смутку батька, матір, бабусю. Похорон відбувся 28 серпня 1971 р. з церкви св. о. Николая на парохіяльний цвинтар св. о. Миколая в Амстердам, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Труфин, секр.

АНТОН КУХАР, член УНСоюзу Відд. 5 Б-ва св. о. Миколая в Асторії, Н. Й., помер 27 серпня 1971 р. на 74 р. ж. Нар. в с. Дулібк, Зах. Україна, і став членом УНС в 1957 р. Полишив в смутку дружину Стефанію, сина Едварда, дочку Мілю та 6 внуків. Похорон відбувся на цвинтарі Оливна Гора, Маспет, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Хоманчук, секр.

ЙОСИФ ЗАЯЦЬ, член УНС Відд. 39 Т-ва Укр. Січ в Сиракюзах, Н. Й., дяковчитель, помер 29 серпня 1971 р. на 75 р. ж. Нар. в с. Збаражчині, Україна, і став членом УНС в 1946 р. Полишив у смутку дружину Анастазію, доньки: Анну і Марію, внуків і дочку. Похорон відбувся 1-го вересня 1971 р. на укр. кат. цвинтарі св. І. Хрестителя в Сиракюзах, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа

ДАНИЛО МІТУЛИНСЬКИЙ, член УНС Відд. 266 Т-ва Ів. Франка в Амстердам, Н. Й., помер 29 серпня 1971 р. на 87 р. ж. Нар. в с. Бужок, пов. Золочів, Україна, і став членом УНС в 1924 р. Полишив у смутку сина Петра, 3 сестри і брата. Похорон відбувся 1 вересня 1971 р. з церкви св. о. Миколая на парафіяльний цвинтар о. Миколая в Амстердамі, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Труфин, секр.

Архиєпископ ПАЛЛАДІЙ РУДЕНКО, член УНС Відділ 489 в Ню Йорку, Н. Й., помер 1 вересня 1971 р. на 77 р. ж. Нар. в с. Стрільчиці, Брацлавського пов., Поділля, і став членом УНС в 1959 р. Полишив у смутку сина Юрія з дружиною і дітьми. Похорон відбувся 8 вересня 1971 р. на цвинтарі Woodlawn в Бронксі, Н.Й.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Шпитко, секр.

ЕДВАРД Ф. ГОЛІН, довголітній член Т-ва ім. Т. Шевченка, Відділ ч. 376 в Торп, Висконсин, помер 20 вересня 1971 р. на 66-ому році життя. Покійний народився 22 квітня 1905 року в Чікаго, Ілл., а членом УНСоюзу став в 1955 році. Похорон відбувся 24 вересня 1971 р. на цвинтарі Торп Сіті в Торп, Вис.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Гвізда, секр.

АННА КАРАБАНИЧ, довголітня членка Сестрицтва св. Анни, Відділ 333 в Бервик, Па., померла 28 серпня 1971 р. на 85-ому році життя. Покійна народилася 1886 року, а членкою УНСоюзу стала в 1926 році. Залишила у смутку сина Івана. Похоронена на православному цвинтарі в Бервик, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Вол. Боберський, секр.

АННА ПАЦЯК, довголітня членка Сестрицтва св. Анни, Відділу ч. 333 в Бервик, Па., померла 19 жовтня 1971 р. на 74-ому році життя. Покійна народилася в 1897 р. в Старому Самборі в Україні, а стала членкою УНСоюзу в 1927 році. Залишила у смутку дочку Неллі та сина Карла. Похорон відбувся 23-го жовтня 1971 р. на укр. кат. цвинтарі в Бервик, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
В. Боберський, секр.

МАРІЯ ЗАХОДНИК, довголітня членка Т-ва „Запорозька Січ", Відділ 206 у Вунсакет, Ровд Айленд, померла 15-го жовтня 1971 р. на 84-ому році життя. Покійна народилася 7 березня 1887 р. в Західній Україні, і стала членкою УНСоюзу в 1918 році. Залишила у смутку сина Івана, дочок Анну й Антонетту, чотири внуки та два правнуки. Похорон відбувся 18 жовтня 1971 року на православному цвинтарі св. Михаїла в Блекстон, Масс.
Вічна Їй Пам'ять!
Л. Гардінк, секр.

СЕМЕН ФЕЩАК, довголітній член Т-ва „Сини України", Відділ 287 в Джерзі Сіті, Н.Дж., помер 27 жовтня 1971 року на 78-ому році життя. Покійний народився 28 лютого 1892 р. в с. Босько, пов. Сянок, Зах. Україна, і став членом УНСоюзу в 1911 році. Залишив у смутку дружину Сау, синів Івана, Михайла Осипа, і Мирона, дочок Емілію, Олесю і Іванну, 23 внуків та 25 правнуків. Покійний був членом-основником укр. кат. громади; 1914 р. збудовано церкву під час його урядування; б. предсідник 223-го Відділу УНС ім. св. Ів. Хрестителя і мали власну друкарню та видавали Відділову газету. В р. 1922-1923 — засновник першої української кооперативи у Вілкес-Беррі, Па. Похорон відбувся 30 жовтня ц.р. на парохіяльнім цвинтарі укр. кат. церкви св. апп. Петра і Павла в Плейнс, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
О. Стецура, секр.

ВАСИЛЬ ГОЛОДІВСЬКИЙ, довголітній член Т-ва „Самопоміч", Відділ 448, в Ля Сал, Квібек, помер 28 червня 1971 р. на 82-ому році життя. Покійний народився в 1889 році в Україні, і став членом УНСоюзу в 1944 році. Залишив у смутку сина Тараса та дочок Анну і Марію. Похований на цвинтарі Кот де Неж в Монтреалю, Квібек.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа

МИХАЙЛО СТИРАНЕЦЬ, довголітній член Відділу УНСоюзу, Б-тва св. Івана Хрестителя в Ню Арку, Н.Дж., помер 30-го липня 1971 р. на 78-ому році життя. Покійний народився 22 березня 1894 р. в селі Лісковате, пов. Добромиль, і став членом УНСоюзу в 1926 р. Залишив у смутку дружину Анастазію, доньку Марію та синів Володимира, Михаїла та Івана. Похований на цвинтарі Гейт ов Гевен в Іст Гановер, Н.Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Мирослав Демчук, предс.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за культурні імпрези (академії, посмертні згадки, розшуки, подяки)	$2.00
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за приватні концерти, бізнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.)	$3.00
1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ ЗА ПОЛІТИЧНІ ОГОЛОШЕННЯ (виборчі кампанії)	$4.00
ОГОЛОШЕННЯ ЧЕРЕЗ 8 ШПАЛЬТ (ціла сторінка) по за інч за кожного рода оголошення.	$3.00
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на одну шпальту	$4.75
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на дві шпальти	$6.50

ОГОЛОШЕННЯ НА ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО (2 ДНІ ПЕРЕД ПОЯВОЮ) ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ДО 12-ої ГОДИНИ ДНЯ.

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і поодинокі особи, які доручують за оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, доки не будуть вирівняні попередні рахунки.

Розшуки

Рідна сестра Марченко Анна Трохимовна, шукає свого рідного брата МАРЧЕНКА ІВАНА Т. Родився 1928 року. Прошу зголоситися на таку адресу: Mrs. T. Wacyk 6363 Edsel Ford W. Detroit 10, Mich.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 20 ЛИСТОПАДА 1971 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чор. Січ — 14 Відділ о год. 7-ій веч. в Січовій домівці при 690 Sanford Ave. Проситься вирівняти вкладки або послати на адресу секретаря — М. Р. Olrok, Rd. 2, Cranbury, N.J. 08512.

ТАРЗАН, Ч. 6656. Тарзан хоче добути правду від Джіма

Зроби так, щоб він говорив, Тарзане! Він убив того чоловіка у свому гелікоптері не раніше, як пів години тому!

Що ти скажеш на це, Джіме? З твого револьвера стріляно — недавно!

Я сказав тобі, що я перестав возити пошту на лінії Конго-Ніл, Тарзане, щоб стати багатим — швидко!... Ти радше йди геть звідси, поки ...

Поки вернеться чоловік, до якого ти прилетів, щоб стрітися із ним, Джіме? Він не вернеться! Він мертвий!